แนวทางการเลือกใช้ยาทดแทนกรณีแพ้ยากลุ่ม Sulfonamide

กลุ่มยา	รายการยาที่มี
Antibiotic Sulfonamide	*Sulfadiazine, *Sulfamethoxazole/Trimethoprim ,Sulfanilamide, Sulfapyridine, Sulfisoxazole,Sulfamethizole,Sulfacetamide,Sulfachloropyridazine
Non-Antibiotic Sulfonamide	
Sulfonylureas	Glibenclamide*Gliclazide, *Glipizide, *Glimepiride, Chlorpropamide
Loop Diuretics	*Furosemide, *HCTZ, Indapamide
Carbonic anhydrase inhibitors	*Acetazolamide, *Dorzolamide, Benzolamide, Brinzolamide
Anticonvulsants	*Topiramate, Zonisamide
Antiretroviral	Amprenavir, *Darunavir
NSAIDs	*Celecoxib, *Parecoxib
Others	*Sulfasalazine, *Tamsulusin, *Dapsone, Probenecid, Sumatriptan, Dofetilide

* เป็นรายการยาที่มีอยู่ในบัญชีโรงพยาบาลพระจอมเกล้า

ข้อมูลการเกิดการแพ้ข้าม (cross-reaction) ระหว่าง Antibiotic sulfonamides (arylamine sulfonamide) กับ Non-antibiotic sulfonamidesยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัด ดังนั้นเพื่อความปลอดภัย มีหลักพิจารณาดังนี้

มีประวัติแพ้ Antibiotic sulfonamide

แพ้แบบ Type-I reaction หรือ Ig-E mediated reaction urticarial , Angioedema, Bronchospasm

หลีกเลี่ยงการใช้ยา sulfa หรือถ้าจำเป็นให้ทำ desensitization

แพ้ SJS, TEN ไม่ควรใช้อีก

แพ้แบบอื่น ๆ หรือไม่ทราบชัดเจน

ถ้าจำเป็นต้องใช้ ลองให้ยาและ monitor (เภสัชกรต้องแจ้งให้แพทย์ทราบเพื่อขอทบทวนคำสั่งใช้ยาด้วย)

การเกิด cross allergy ส่วนใหญ่เกิดในการแพ้แบบ immediate type 1 ส่วนการแพ้แบบ delay type 4 ไม่พบรายงานการแพ้ยาข้ามกัน อย่างไรก็ตาม กรณีแพ้แบบ SJS,TEN ไม่ควรใช่ยา sulfa อีก ไม่ควรใช้ยาในกลุ่มนั้น

Reference:

1.https://www.udh.go.th/new2016/wp-content/uploads/2020/12/ADR-UDH-Booklet.pdf

2. Cross reactivity drug. ศูนย์ความเชียวชาญ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา